

לדקדק בזה כלל אלא בקירוב הזמן בעלמא, והיא היא שיטת הרמב"ם בתשובה (מקצי גרדמים שנת תש"ך דף 469) וז"ל, שאלה, מהו סימננו להנץ החמה ביישוב על דרך הקירוב מהו? תשובה. דיוק הזמן אינו מחוייב אלא הוא לפי מה שמתקבל על דעת המתפלל שהוא הוא הזמן. ע"כ. דבר זה ידוע לכל ת"ח שהיו מקורבים למרן זצ"ל שכן היתה שיטתו, אם כי דברי הרמב"ם לא הודפסו אז, אבל כיוון הוא בדעת קדשו לדברי הרמב"ם. ומפני זה לא התערב גם כן בקביעת הזמן במנין שלו שאמנם הונהג כפי הנץ החשובני, ויכול להיות מפני שזמני הנץ הנראה עדיין לא גובשו בשנים ההם. מנהל הנץ במנין מרן זצ"ל היה אז להבלח"א הגאון ר' בנימין בניש פינקל שליט"א כהיום ראש ישיבת מיר בירושלים, לפני כשנתיים בקשתי מידידי הרב ר' אברהם יצחק האפמאן שליט"א נכד המוהל המפורסם ר' ישראל יצחק שקאל שליט"א, להכנס להגאון ר' בנימין בניש פינקל שליט"א ולשאלו על זה בפרטות, וזאת היתה תשובתו אלי: שאלתי את הגמ"ר בנימין בייניש פינקל שליט"א על אודות הענין של הנץ, ואמר לי, שהוא הנהיג מצד עצמו ולא משום הוראת חזון איש זצ"ל. תזו"א זצ"ל בכלל לא התערב בענין זה אלא סמך על אחרים לגמרי. ע"כ. אמור מעתה, שאם היה המנהיג מנהיג כפי הנץ הנראה היתה ההוראה מתפרסמת שדעת החזון איש זצ"ל היתה כפי הנץ הנראה!

וא"כ מסקנת הדברים בענין זה היא, שהחזו"א זצ"ל התפלל כפי הנץ הבלתי נראה, לא שכך הוראתו בקודש, אלא ששיטתו היתה כשיטת וברוח הרמב"ם בתשובה הנ"ל שאין חיוב לדקדק כלל בזמן המדויק. ומכיון שכל מניני הותיקין אינם נוהגים בעקרון זה של אי דקדוק הזמן כהרמב"ם וכשיטת החזון איש זצ"ל, הרי בהכרח להחמיר כפי הנץ הנראה לצאת מידי כל הספיקות. והרוצים לאחוז בזה כשיטת הרמב"ם והחזון איש זצ"ל, צריכים להסיר את כל השעונים וכל הלוחות והטבלאות ולהתפלל רק כפי הזמן הקירוב המשוער. אבל לדקדק מאד על השעון כפי הנץ הבלתי נראה ולפרסם שזוהי שיטת החזון איש זצ"ל, לזה הנני מרשה לעצמי להגיד שזהו שקר גמור.

הופצה עוד בדותא שכאילו זהו מנהג ירושלים להתפלל שם כפי הנץ הבלתי נראה. גם זוהי בדותא חסרת שחר. הנץ הנקבע בלוח הגאון טוקצינסקי זצ"ל הוא הוא בעיקרו הנץ הנראה לעומד בראש הר הזיתים (כהיום על יד המלון) וכפי שנקבע ע"י הגאון הגדול ר' יהושע ליב דיסקין זצ"ל בספר נברשת שהנץ לכל ירושלים נקבע כפי הראיה מראש הר הזיתים, ואף שההר מסתיר את אופק הראיה לעומדים בתוך העיר, אין מן הצורך לחכות עד שתראה השמש בראש הר הזיתים לעומדים בעיר, מחמת שני טעמים. ראשית, כי ההר קרוב מאד וכאילו עומד בעיר, ואז הוי כקיר בעלמא. ושנית, כי הוא מסתיר את הזריחה רק במשך חצי שנה. שני טעמים